

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001198

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-04-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ващук Олександр Сергійович

2. Oleksandr S. Vashchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-3823-9603

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 13-05-2026

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12272

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.87.27, 10.01.02, 10.07.63

Тема дисертації:

1. Розвиток інституту юридичної відповідальності в умовах імплементації європейських стандартів прав людини
2. Development of the institution of legal responsibility in the context of the implementation of European human rights standards

Реферат:

1. Дисертація досліджує трансформацію юридичної відповідальності в умовах євроінтеграції та збройного конфлікту. Сучасна модель ґрунтується на принципах пропорційності та поваги до гідності, виступаючи інструментом балансу між свободою особи й публічним інтересом. У роботі обґрунтовано доцільність поєднання вузького (санкційного) та широкого (проактивного) підходів до розуміння відповідальності. Доведено, що в сучасній правовій доктрині юридична відповідальність постає як багатофункціональний механізм, де традиційна каральна функція поступово поступається місцем превентивній, стабілізаційній, регулятивній, відновлювальній та виховній функціям. Особливу увагу приділено стабілізаційній ролі інституту, який у періоди соціальних трансформацій та збройних конфліктів діє як амортизатор, що

нейтралізує правовий нігілізм. Вплив практики ЄСПЛ та наднаціональних стандартів зумовлює переосмислення відповідальності як відкритої транскордонної конструкції, що інтегрує національні та європейські ціннісні орієнтири. У дослідженні виокремлено три рівні прояву відповідальності: суб'єктивний (внутрішнє прийняття обов'язку), міжсуб'єктний (соціальний аспект) та інституційний (формалізована реакція держави). На основі цього розроблено мотиваційну градацію, що простягається від найнижчого рівня зовнішньо-примусової мотивації до найвищого рівня внутрішньо-етичної проактивної доброчесності, де особа діє згідно з правом не через страх санкції, а через глибоке внутрішнє переконання. Констатовано, що українська модель нормативної адаптації в умовах війни демонструє правову резилієнтність, де секторальна імплементація європейських стандартів стає інституційною альтернативою конституційній ревізії. Визначено стратегічні напрямки вдосконалення інституту, серед яких аксіологічний орієнтир на гідність особи, конструктивно-відновний вектор репарації прав та комунікативна стратегія діалогу між особою і державою. Підсумком роботи є обґрунтування триєдиної моделі відповідальності, що базується на превенції через саморефлексію, доброчесному прийнятті обов'язків та відновленні суспільної довіри.

2. The dissertation explores the transformation of legal responsibility in the context of European integration and armed conflict. The modern model is based on the principles of proportionality and respect for dignity, acting as a tool for balancing individual freedom and public interest. The paper substantiates the feasibility of combining narrow (sanction) and broad (proactive) approaches to understanding responsibility. It is proven that in modern legal doctrine, legal responsibility appears as a multifunctional mechanism, where the traditional punitive function gradually gives way to preventive, stabilizing, regulatory, restorative and educational functions. Particular attention is paid to the stabilizing role of the institution, which in periods of social transformations and armed conflicts acts as a shock absorber that neutralizes legal nihilism. The influence of the practice of the ECHR and supranational standards leads to a rethinking of responsibility as an open cross-border construct that integrates national and European value orientations. The study identifies three levels of responsibility: subjective (internal acceptance of duty), intersubjective (social aspect) and institutional (formalized state response). Based on this, a motivational gradation has been developed, extending from the lowest level of external coercive motivation to the highest level of internal ethical proactive integrity, where a person acts in accordance with the law not because of fear of sanctions, but because of a deep internal conviction. It has been stated that the Ukrainian model of normative adaptation in wartime demonstrates legal resilience, where the sectoral implementation of European standards becomes an institutional alternative to constitutional revision. Strategic directions for improving the institution have been identified, including an axiological reference point on the dignity of the person, a constructive and restorative vector of reparation of rights, and a communicative strategy for dialogue between the person and the state. The result of the work is the justification of a triune model of responsibility based on prevention through self-reflection, virtuous acceptance of responsibilities, and restoration of public trust.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Вашук О. Тенденції розвитку наукових знань про юридичну відповідальність у системі права. Держава та регіони. 2023. № 2 (80). С. 6-11
- Oleksandr Vashchuk, Nataliia Zahrebelna, Andriy Dubovoy, Serhii Sadovyi, Alla Pyshna. Grundlagen of Legal Responsibility and Guaranteeing the Efficacy of Measures in Compliance with European Human Rights

Standards. Yustisia Jurnal Hukum. Vol. 13 №. 2 (2024). Pp.189-209.

- Вашук О.С. Вплив Конвенції та практики ЄСПЛ на правову доктрину: доктринальні засади. Наукові інновації та передові технології. №. 4 (44). 2025. С. 1550-1557
- Вашук О.С. Пропорційність як конвенційний стандарт юридичної відповідальності: аналіз критеріїв ЄСПЛ. Актуальні питання у сучасній науці. №. 4 (34) 2025. С. 588-594
- Вашук О.С. Принцип законності в системі юридичної відповідальності: європейські імперативи та національна адаптація. Наука і техніка сьогодні. №. 4 (45). С. 43-51

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0118U001384

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Загребельна Наталія Анатоліївна

2. Nataliia A. Zahrebelna

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3390-7149

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мозолук-Боднар Людмила Миколаївна

2. Ludmila N. Mozoluk-Bodnar

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8200-5651

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна" Хмельницький інститут соціальних технологій

Код за ЄДРПОУ: 22779254

Місцезнаходження: вул. Ярослава Мудрого, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29009, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ЛАДИЧЕНКО Віктор Валерійович

2. VIKTOR V. LADYCHENKO

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7823-7572

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Степаненко Наталія Вячеславівна

2. Nataliia V. Stepanenko

Кваліфікація: д.філософ, доцент, 081

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6216-2206

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корольова Вікторія Вікторівна

2. Viktoriia V. Korolova

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2998-6144

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Скоморовський Віталій Богданович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Скоморовський Віталій Богданович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Рибалко Ірина Вікторівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна